

Žalm 27, 1 – 3; Sírachovec 1, 9 - 30; Mt 25, 24 - 30; 1 Janův 4, 18 – 21;

Základním pilířem výchovy je strach! Na tom se snad shodneme? NEBO SNAD NE?!!!

PROSTĚ, KDO SE BOJÍ, POSLOUCHÁ!

VYCHOVÁVAJÍCÍ MUSÍ UKÁZAT, ŽE MÁ MOC! MUSÍ DÁT NA JEVO SVOU DOMINANCII!

A TO BUĎ HLASEM A NEBO I ... RÁZNOU AKCÍ!

A KDYŽ NEMÁM DOST VNITŘNÍ SÍLY, TAK SE OPŘU O NĚJAKOU VNĚJŠÍ MOC, O NĚCO VĚTŠÍHO NEŽ JSEM JÁ! O STÁT S JEHO POLICIÍ A VOJÁKY A NÁRODNÍ GARDOU, O ZÁKONY S JEJICH NA VŠECHNY STRANY SE HRBÍCÍMI PARAGRAFY, O PRAVIDLA, O MORÁLKU, NEBO O TAJUPLNÉ „SE“ – MĚLO BY SE, MUSÍ SE, A ÚPLNĚ NEJLÉPE, KDYŽ SE OPŘU O BOHA! „BŮH TO CHCE, BŮH TO NAŘÍDIL, BOHA JSI TEĎ ZKLAMAL, M_A_R_K_U!!!“

Latiníci měli hezké přísloví: QUO LICET JOVI, NON LICET BOVI. (Co je dovoleno Bohovi, není dovoleno volovi.) BŮH MÁ NAD TEBOU MOC – a já také, když jsem na straně Boží! Ha, a dělej s tím něco! Nic s tím nenadělaš, tak to prostě je! Moc krále je od Boha! A zkus se vzepřít! Církev ustanovil Kristus – a to je Boží Syn, takže zkus něco ceknout!

Strach z boha je velmi úspěšnou metodou, jak lidi donutit, aby dělali, co chcete. A čím menší ti lidé jsou – nejlépe, když to jsou ještě děti – tak to jde přímo královsky. „To víš, to ne my s tatínkem, ale sám Bůh by se na tebe hněval! Ty si chceš vyjít s tím děvčetem? Ale to Pán Bůh nechce!“

A proto spousty lidí od náboženství odcházejí. S věkem dospělosti si řeknou – a já už se nechci bát. Nechci se bát už ani táty ani mámy, nebo spíš – já se jich pořád v koutku duše bojím –, ale nedám to přeci na sobě znát, tak odejdu, zpřetrhám vazby. A odejdu i od všech jejich manipulací a donucovacích prostředků a tak odejdu samo sebou i od Boha.

V Bibli se často hovoří o bázni Boží, o bázni z Boha. Jenže ony jsou minimálně dva druhy strachu z Boha. Už Adam v ráji, po tom, co s Evou pojedli ovoce, které jim lstivě nabídl had a otevřeli se jim proto oči a oni poznali, že jsou nazí a skryli se, už Adam, když Bůh procházející se za denního vánku rájem na člověka zavolal „Kde jsi?“, už Adam odpověděl za sebe i za Evu: „Uslyšel jsem v zahradě tvůj hlas a bál jsem se. A protože jsem nahý, ukryl jsem se.“ (Gn 3, 10) Boha se bála také

pramáti Sára, a tak tvrdila, že se nesmála, i když se smála (Gn 18, 15). Bálo se mnoho dalších.

Ano, jenže také se v Bibli říká mnohokrát (a prý 365x, aby to člověk slyšel každý den v roce): Neboj se! Neboj, já jsem s tebou, praví Hospodin!

Bázeň Boží, ta správná, ta doporučení hodná, není strach, úděs, hrůza z Boha. Není to zoufalá úzkost, že mě Bůh vidí a bude mě trestat, nebo že se dokonce bude mstít. Ne, kdo se takto bojí, ten nalezne v životě jen „pláč a skřípění zubů“, jak šťavnatě často říkává v Bibli. Takového člověka jeho strach jen paralizuje. Takový člověk se bojí podniknout nové věci, bojí se objevovat, nic nechce vyzkoušet, drží se jen toho, na co je zvyklý, co je pro něj bezpečné. Je potom jako zamrznutý. Jako při obrně. Zpomalený. Vše je ohrožující, za každým rohem číhá nějaké nebezpečí nebo pokušení. Co když to, co řeknu, bude špatné?! Bude to dostatečné, co udělám? Určitě zas udělám chybu a někdo, něco, nebo Bůh mě potrestá! To radši nebudu dělat nic. Nebudu ani nic říkat. Kdo nic nedělá, nic nezkazí! A tak jen sedím a nechám na sebe vše dopadat. Anebo se ani radši nebudu moc s druhými lidmi stýkat, aby k něčemu nedošlo.

*Jenže toto není bázeň před Hospodinem, před živým Bohem, to je možná bázeň a strach před falešným obrazem Boha, který nám byl vryt do hlavy těmi, kdo na nás v dětství anebo i v dospělosti působili. Je to klasická „rytina“ „zpodobení“, které si ale podle prvního přikázání vytvářet vůbec nemáme! První přikázání desatera přece zní: **4**Nezobrazíš si Boha zpodobením ničeho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemí. **5**Nebudeš se ničemu takovému klanět ani tomu sloužit. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, Bůh žárlivě milující. Stíhám vinu otců na synech do třetího i čtvrtého pokolení těch, kteří mě nenávidí, **6**ale prokazují milosrdenství tisícům pokolení těch, kteří mě milují a má přikázání zachovávají.*

Obraz Boha, jako přísného drába, nebo nepřejícího soudce je zkreslení a je to falešný obraz Boha. Proto nám tolik pomáhá Ježíš, protože nám dovysvětluje právě i toto první přikázání. Bůh nás miluje, žárlivě miluje, a proto chce, abychom byli svobodní. Abychom měli co nejširší paletu možností, které vedou k dobrému, šťastnému životu. (Vždyť se na začátku desatera Bůh představuje: „Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví. Nebudeš mít jiného boha mimo mne.“) Cokoliv jde proti osvobozující lásce, je – v přikázání označeno dost stroze – jako nenávist vůči Bohu. Je to poškozování svobody a lásky a je to strach ze života.

Strach z Boha, z Osudu, i takové to pověřivé „nebudu se příliš radovat, aby se mi to nevymstilo, abych to nezakřikl, abych nepřivolal něco špatného“ to vše jsou

náznaky strachu a to není bázeň Boží, to není bohobojnost. Právě české slovo bohobojnost, když si vzpomeneme jak se – zejména dříve používalo – nám napovídá, co bázeň před Bohem je. Když se o někom řeklo, že byl bohobojný, znamenalo to vlastně, že byl odvážný! Ano, ten, kdo se bojí Boha, kdo je boha-bojný, ten je odvážný, smělý, a přitom ne troufalý, ani umanutý, ani to neznamená, že je nějak hrčí neuvážlivý. Bohobojný člověk je ten, který je naopak uvážlivý, moudrý a přitom rozhodný a právě: odvážný.

Bázeň boží není totiž strach, ale spíš úžas, takové to UAU!! Takové to: „To je síla, ten život!“ „To je nádhera!“ „To je paráda!“ Ty kopce, lesy, příroda! Moře! Ach ty ženy! Ach ti muži! A jak lidé při sobě umí stát! Pomáhat si! Ach! Když se někdo někoho zastane, povzbuzuje někoho, uf! Když se lidé smíří po nějakých hádkách a bojích – úleva, štěstí! Super! UAU! Bázeň Boží znamená také respekt. Respekt k pravidlům života k jeho zákonům. Ten kdo je bohobojný zbytečně neriskuje. Chceme si přeci život svobodně užívat a chceme, aby nám bylo blaze, nechceme to se svobodou přehnat natolik, že si život zpackáme!

Harold Kushner, slavný bostonský rabín, má ve své knížce „Překonat strach aneb Jak se radovat ze života ve světě plném hrozeb“, takové přirovnání, které trochu jen zdramatizují: on říká, že strach je, jako když byste se třeba ve dvanáctém či ještě vyšším patře paneláku naklonili do rozbitých a proto omylem otevřených dveří od výtahu a pohlédli byste dolů do temné výtahové šachty. Bázeň Boží je, jako když se trochu nahnete na vysuté vyhlídce u Grand Conyonu, abyste lépe viděli – UAU! To je n-e-s-k-u-t-e-č-n-é! (U mne ten obraz trochu pokulhává, neboť já se bál i v tom Grand Canyonu, protože mám závratě. Ale možná mám závratě proto, protože nejsem dost bohobojný!)

Pojďme si to zmapovat ještě detailněji. Jaké máme další formy strachu a bázně?: Můžeme se bát tmy, myši nebo pavouků, Můžeme se bát při hororovém filmu. Sledovat hororové filmy ovšem bývá i legrace, zejména když se díváte s někým druhým nebo ještě lépe s partou přátel. I prožívání strachu tak někteří mívají vlastně za zábavu, to by jinak neexistovala řada atrakcí na poutích, jako jsou strašidelné hrady, centrifugy a tak.

Jiný strach je, když se bojí snacha tchyně, aby se ukázala v tom nejlepším světle. Nebo se můžeme bát rodičů, abychom se jim líbili, abychom v jejich očích obstáli. Jiný strach je, abychom se líbili tomu, koho milujeme. Aby nás mohl mít rád, aby nás neopustil... A ještě jinak: strach, abychom my se sebou byli spokojení, aby nás naše mysl neodsuzovala, abychom žili v souladu s hodnotami, které vyznáváme. A když půjdeme ještě hlouběji: můžeme mít obavy, aby nás neodsuzovalo naše srdce plné lásky a něhy, kterému jde o náš zdar o naplnění našeho života smysluplností... A právě v srdci, v této bázni, jde teprve o Bázeň Boží. O Bohobojnost. Láska a

touho po tom, abych žil šťastný a krásný život, ty jsou Bohem působícím v nás. To přesně přišel říct Ježíš. Ježíš sám touto láskou žil a touto osvobozující a uzdravující láskou miloval. A dodnes nás ji učí. A je to taková láska, která pro lásku a pro svobodu překonává dokonce strach ze smrti. Ti nejbohabojnější, v lásce nejodvážnější jsou schopni nejen nasadit, ale i položit život za druhé.

Opravdová Bázeň před Bohem znamená tolik milovat lásku, tolik milovat svobodu a tolik jí přát sobě i druhým, že člověk překoná i živočišné lpění na výhodách a zachování svého holého života. Proto byli ti, kdo s druhými šli do plynu, dobrovolně do koncentráků. Dobrovolně šli s druhými do situací, které nebyli jejich volbou. Šli do toho, protože věděli, že to těm druhým, které milovali, udělá dobře a že tím budou stát na straně hodnot života – chcete-li Boží vůle, Božích přikázání.

*Zopakujme si, co jsme četli v první kapitole knize Sírachovec: **11**Bázeň před Hospodinem je slávou a chloubou, přináší veselí a věnčí jásotem. **12**Bázeň před Hospodinem oblažuje srdce, dává veselí, radost a dlouhý věk. **18**Bázeň před Hospodinem je korunou moudrosti, působí pokoj a dává zdraví. **21**Bázeň před Hospodinem zapuzuje hříchy, je-li přítomná, odvrátí každý hněv.*

A poslední co chci říci je, že k Bázni boží patří i pravdivost. Prostě vnímat věci tak jak jsou. Nic nepřikrašlovat a na nic si nehrát. Anebo alespoň umět říct, že jsem hrál divadlo.

Synu, bál jsem se o sebe o svou pověst, o to, co si pomyslí prateta, nebo lidé ve sboru, a proto jsem tě nutil, abys chodil do kostela, i když se ti nechtělo. Bral jsem ti odvalu a zaštiťoval jsem se morálkou, nebo tím, co všechno dělá správného chlapa chlapem...

Umět přiznat, že se bojíme, že máme obyčejný strach o sebe o to, abychom obstáli, aby mě měli rádi, abych byl ještě někým milován. To je také boha-bojnost. To je přítomnost boha v nás.

Ježíš nás přišel naučit zatočit s vlastním pokrytectvím, tedy s vlastním nalháváním si. Proto ti, kdo jsou schopní si přiznat, jak na tom jsou, že se cítí občas na ho... a jsou v pr... tak Ti jsou Bohu blíží, než ti, kdo s plnými ústy Boha a modliteb jsou ovládáni hlavně strachem o svou image, a také potom strach a sevřenou atmosféru, znesvobodňující nároky a odsudky všeho druhu kolem sebe šíří.

Boží Bázeň je pro duši lázeň! Respekt a úžas z Boha, vděčné prožívání štěstí, za krásu nám dává odvalu nikomu a ničemu neotročit. Nebát se. A proto se nebojme!

Přivítání:

Úvodní verše – Žalm 27, 1 - 3: ¹Hospodin je světlo mé a moje spása, koho bych se bál? Hospodin je záštita mého života, z koho bych měl strach? ²Když se na mě vrhli zlovolníci, aby pozřeli mé tělo, protivníci, moji nepřátelé, sami klopýtli a padli. ³Kdyby se proti mně položilo vojsko, mé srdce nepocítí bázeň, kdyby proti mně i bitva vzplála, přece budu doufat.

1. píseň: EZ 38 „*Pán Bůh je síla má, všecka obrana má*“

Modlitba: Společná modlitba EZ 304

1. čtení – Sírachovec 1, 9 - 30: ⁹Hospodin sám stvořil moudrost, pohlédl a rozdělil ji, vlil ji do všeho, co vytvořil, ¹⁰aby byla s každým člověkem podle jeho štědrosti, a obdařil jí zvláště ty, kdo ho milují. ¹¹Bázeň před Hospodinem je slávou a chloubou, přináší veselí a věnčí jáсотem. ¹²Bázeň před Hospodinem oblažuje srdce, dává veselí, radost a dlouhý věk. ¹³Tomu, kdo se bojí Hospodina, bude dobře v poslední chvíli, bude požehnán v den svého skonání. ¹⁴Bázeň před Hospodinem je počátek moudrosti. Věrným byla darována již v matčině lůně. ¹⁵Usídlila se na věky mezi lidmi a jejich potomstvem chce být věrně přijímána. ¹⁶Bázeň před Hospodinem je naplněním moudrosti, ona opájí lidi svými plody. ¹⁷Celý jejich dům naplňuje žádoucími věcmi a zásobárny tím, co z ní pochází. ¹⁸Bázeň před Hospodinem je korunou moudrosti, působí pokoj a dává zdraví. ¹⁹Hospodin pohlédl a rozdělil moudrost, vědění a rozumné poznání vylil jako déšť a vyvýšil slávu těch, kdo jí dosahují. ²⁰Bázeň před Hospodinem je kořenem moudrosti a dlouhý věk je její ratolestí. ²¹Bázeň před Hospodinem zapuzuje hříchy, je-li přítomná, odvrátí každý hněv. ²²Nespravedlivý hněv nebude možno ospravedlnit, náchylnost k hněvu přivádí člověka k pádu. ²³Trpělivý vytrvá do příhodného času, potom ho Bůh opět obveselí. ²⁴Do příhodného času skryje svoje slova a rty mnohých rozhlásí jeho rozumnost. ²⁵V pokladech moudrosti jsou poučná podobenství, ale hříšníkoví se hnusí bohabojnost. ²⁶Dychtíš-li po moudrosti, zachovávej přikázání, a Hospodin tě jí obdaří. ²⁷Bázeň před Hospodinem je moudrost a vědění, ve věrnosti a mírnosti má Bůh zalíbení.

28Nevzpírej se bázni před Hospodinem, ani k němu nepřistupuj s obojakým srdcem. **29**Ať se o tobě nemluví jako o pokrytci; dávej pozor na své rty. **30**Nepovyšuj se, abys nepadl a nepřivodil si hanbu, sic Hospodin odhalí, co skrýváš, a poníží tě ve shromáždění proto, že nedospěl k bázni před Hospodinem a že tvé srdce bylo plné přetvářky.

2. píseň: EZ **315** „*Nás zavolal jsi, Pane*“

Čtení – Mt 25, 24 - 30: **24**Přistoupil i ten, který přijal jednu hřivnu, a řekl: „Pane, poznal jsem tě, že jsi tvrdý člověk, sklízíš, kde jsi nesel, a sbíráš, kde jsi nerozsypal. **25**Bál jsem se, a proto jsem šel a ukryl tvou hřivnu v zemi. Hle, zde máš, co ti patří.“ **26**Jeho pán mu odpověděl: „Služebníku špatný a líný, věděl jsi, že žnu, kde jsem nezasel, a sbírám, kde jsem nerozsypal. **27**Měl jsi tedy dát mé peníze peněžníkům, abych přišel a to, co mi patří, si vybral s úrokem. **28**Vezměte mu tu hřivnu a dejte tomu, který má deset hřiven! **29**Neboť každému, kdo má, bude dáno a přidáno; kdo nemá, tomu bude odňato i to, co má. **30**A toho neužitečného služebníka uvrhněte ven do temnot; tam bude pláč a skřípění zubů.“

Promluva:

3. píseň: EZ **320** „*Já chtěl bych, Bože můj*“

Ohlášky:

Přímluvné modlitby:

4. píseň: EZ **582** „*Veni, Creator*“

Poslání – 1 Janův 4, 18 - 21: **18**Láska nezná strach; dokonalá láska strach zahání, vždyť strach působí muka, a kdo se bojí, nedošel dokonalosti v lásce. **19**My milujeme, protože Bůh napřed miloval nás. **20**Řekne-li někdo: „Já miluji Boha,“ a přitom nenávidí svého bratra, je lhář. Kdo nemiluje svého bratra, kterého vidí, nemůže milovat Boha, kterého nevidí. **21**A tak máme od něho toto přikázání: Kdo miluje Boha, ať miluje i svého bratra.

5. píseň: EZ 716 „Z tvé ruky, Pane můj“

Požehnání:

Hospodin Ti žehná a hrání Tě,

Hospodin nad tebou rozjasňuje svoji tvář a je ti milostiv

**Hospodin k tobě stále nanovo obrací svou láskyplnou tvář
a obdařuje tě pokojem.**